

Powroźnictwo w grafice - wystawa w Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka

Zasadniczą część wystawy stanowią grafiki prezentujące technikę wytwarzania lin. W jednym miejscu zgromadzone zostało ponad 100 obiektów: książek i ilustracji poczynawszy od 2. poł. XVI do pocz. XX w. Grafiki te reprezentują różne techniki: drzeworyt, miedzioryt, akwaforta, akwatinta, litografia, drzeworyt sztorcowy. Niektóre z nich odbite zostały na papierze czerpanym, czasami mającym znaki wodne. Ponadto na wystawie znajdują się maszyny, narzędzia, materiały i wyroby powroźnicze.

Czym jest powroźnictwo, że poświęcono mu miejsce w grafice? Jest jednym z najstarszych zajęć człowieka polegającym na wytwarzaniu sznurków i lin. A wszystko zaczęło się prawdopodobnie w neolicie od skręcenia włókien w sznurki, które z czasem stawały się coraz mocniejsze i dłuższe. Dzięki temu wynalazkowi można było zrobić pierwsze narzędzia, pułapki, szalasy, „udomowić” zwierzęta, z czasem wznosić wielkie konstrukcje megalityczne, starożytne budowle i pomniki, budować okręty i znacznie usprawnić transport w kopalni. Użycie sznurków, sznurów i lin stało się powszechne.

Prezentowane na wystawie grafiki z różnych miejsc Europy pokazują pracę rzemieślników, ich warsztaty, maszyny, narzędzia i wyroby. Dzięki temu można porównywać pracę i technologię wytwarzania lin przez francuskich, angielskich, włoskich czy polskich powroźników. Zwracają uwagę tory powroźnicze na wolnym powietrzu lub powrozownie - długie, murowane budynki mające ponad 300 m - w Rochefort, Toulon i Brest we Francji oraz hala do produkcji lin (Corderia) w weneckim Arsenale. Im dłuższe tory i budynki, tym dłuższe liny można było w nich wykonać. Zaskakuje pomysłowość w wykorzystaniu do produkcji lin grot i kamieniołomów w Neapolu, Syrakuzach czy jaskini niedaleko miasteczka Castleton w Wielkiej Brytanii. Z kolei praca Macieja Alojzego Seykotty z poł. XIX w. pokazuje warsztat powroźniczy głęboko pod ziemią, w kopalni soli w Wieliczce. Do dziś znajduje się w niej poprzecznia Powroźnik - długi, prosty chodnik, w którym wyrabiano sznurki, sznury i liny dla górnictwa.

Obiekty pochodzą z kolekcji prywatnej Marka Skubisza, praca Macieja Alojzego Seykotty ze zbiorów Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka.

Wystawie towarzyszy obszerny katalog.

Kurator: Marek Skubisz

Projekt plastyczny i aranżacja: Aneta Łapczyńska

zaprasza na wystawę.

Sponsorem wystawy jest firma ICAR Fabryka Ram